

INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS

(Második akkreditációs értékelés)

MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI FŐISKOLA

AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS

2009/9/VIII/4. sz. MAB határozat

2009. december 4.

A Magyar Táncművészeti Főiskola akkreditációs értékelése

I. Akkreditációs döntés

<p>Magyar Táncművészeti Főiskola</p>	<p>2009/9/VII/4. sz. MAB határozat</p> <p>A</p> <p>a főiskola akkreditációja – az intézmény akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2017. december 31-ig hatályos.</p>
---	--

Indoklás:

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény vonatkozó rendelkezései, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a *Magyar Táncművészeti Főiskola* állami felsőoktatási intézményként akkreditálható.

Feltételrendszer

Az intézmény

- a táncművészeti ágban több szakon folytat alap- és mesterképzést.
- rendelkezik a feladatai ellátáshoz szükséges állandó oktatói, kutatói karral: **134 fő** (78 oktató, 19 zongorakísérő művésztanár illetve nyelvtanár, 37 óraadó oktató). Az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók több mint hatvan százalékát (a MAB elvárás minimuma) közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatja: **97 fő** (71 %).
- a közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók több mint egyharmadának van tudományos fokozata, illetve azzal egyenértékű művészeti díja: **30 fő**.
- rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épületekkel – bennük a funkciók teljesítésére alkalmas gyakorlati és elméleti tantermekkel; színházteremmel; a művészeti képzést szolgáló szervezeti egységekkel – audiovizuális stúdióval, jelmeztárral, egészségügyi és rehabilitációs csoporttal; intézményi könyvtárral; informatikai háttérrel; kollégiumi férőhellyel, diákétkezési lehetőségekkel).

Ugyanakkor a tárgyi feltételek esetében szükségesnek tartjuk a házi bemutatók és a magas színvonalú oktatáshoz elengedhetetlenül szükséges színházterem-korszerűsítési munkálatok befejezését. (A beruházás az oktatási tevékenységhez is fontos lenne!)

A Főiskola magas színvonalon biztosítja a küldetésnyilatkozatban foglaltakat. Az új rektor több évtizedes főiskolai oktatói gyakorlattal rendelkezik. A Főiskola stratégiája összhangban van az oktatás, fejlesztés és részben átalakítás követelményeivel. Intenzív munka folyik a PhD és DLA képzés bevezetésére, amelyet megnehezít, hogy a felsőoktatási törvény értelmében 2010-től az állami művészeti díjak nem helyettesíthetik a tudományos fokozatokat.

A Főiskola folyamatosan és eredményesen törekszik a magas színvonalú oktatás megtartására. Az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket még a kedvezőtlen gazdasági feltételek mellett is biztosította, de a hosszú távú működéséhez további fejlesztés lenne indokolt.

Kapcsolatrendszer, elismertség

A Főiskola állandó és rendszeres kapcsolatot tart fenn a hivatásos táncegyüttesekkel, társulatokkal, ami a végzett hallgatók elhelyezkedésének alapja. Ugyancsak kapcsolatban áll a táncművészeti civil szervezetekkel, ami a pedagógusképzésben betöltött helye miatt elengedhetetlen.

II. Minőségértékelés

Az akkreditációs vizsgálat célja az intézményi menedzsment, valamint a minőségfejlesztési rendszer vizsgálata volt, melyet nagyban segített a főiskola által előzetesen leadatott részletes önértékelés. A dokumentum a MAB szempontrendszerének megfelelően taglalja a főiskolai vezetés és szervezet, az oktatás- és kutatásfejlesztés, valamint a minőségbiztosítás helyzetét, és tartalmazza az állításokat alátámasztó pontos adatokat, adatsorokat.

A 2009. május 4-5-én tett helyszíni látogatás betekintést engedett a főiskola működésébe, és a főiskolán folyó magas színvonalú művészeti munkába. A látogatás során a főiskola menedzsmentje és az eseményt támogató apparátusa minden tekintetben segítette az objektív véleményalkotást.

II.1. Intézményi szintű vezetés, szervezet, működés

Vezetés

Megnyugtató, hogy a főiskola az évek óta húzódó vezetői pályázatú eljárás végére érkezett. **Dr. Jakabné Dr. Zórándi Mária személyében olyan alapos és átgondolt pedagógiai munkát folytató, az egész táncos szakmát ismerő vezető került az iskola élére, aki korábban a MAB-nál is komoly szakmai munkát folytatott.** Személyében biztosítottak látszik a táncművészet minden ágazatára kiterjedő, széleskörű művészeti és pedagógiai munka, melyre nyitottsága, elismertsége és szakmai tekintélye jelent garanciát.

Szervezet

A Főiskola 2006-ban elfogadott új Szervezeti és Működési Szabályzata (SzMSz) a vonatkozó jogszabályi rendelkezések és főiskolai tradíciók alapján kialakította a főiskola irányításában közreműködő vezető testületek rendszerét (Szenátus, tanácsok, tanszéki- és rektori értekezletek). Az SzMSz lehetővé tette a vélemények korábbinál szélesebb körű megismerését, illetve az intézményvezetés hatékony működését segítő szakbizottsági rendszer kialakítását. A testületek és bizottságok feladat- és hatásköre az SzMSz-ben egyértelműen szabályozott, a főiskolán világos hatásköri megosztás érvényesül a gyakorlatban is.

Működés

A főiskola vezetésének elsődleges szempontja a minőségi oktatás és működés biztosítása, továbbá az ezt garantáló szabályok betartása és betartatása. Az intézmény a küldetésnyilatkozatában foglalt célok megvalósítása érdekében magas szintű szakmai tevékenységet fejt ki, melyet igazol az elmúlt évben folytatott szakakkreditációs eljárás sikeres lezárása.

Az MTF vezetése elkötelezett a korszerű ügyvitel mellett, ennek megfelelően elektronikus adatbázisok segítik a munkát (gazdasági programok, NEPTUN elektronikus tanulmányi rendszer, elektronikus iktatás). **Az adminisztráció** (gazdasági, tanulmányi, egyéb) hatékonyan működik, az elmúlt években nem volt olyan ellenőrzés, amely jelentős hiányosságot tárt volna fel.

II.2. Döntési rendszer, a döntések kommunikációja

A **döntések** részben egyéni vezetői, részben testületi döntések. A stratégiai jellegű testületi döntések meghozatala során négy szerv működése alapvető jelentőségű: Szenátus, Gazdasági Tanács, Művészeti Tanács, Tudományos Tanács.

A főiskola **hallgatói** többféle módon és képviselő segítségével vesznek részt a főiskolai döntéshozási folyamatokban, a legfőbb képviselői és érdekérvényesítési szervezet a Hallgatói Önkormányzat (HÖK), amely a főiskola demokratikus önkormányzatának szerves része.

Tekintettel a vezetők és vezetői szintek alacsony számára, az információk viszonylag hamar eljutnak az érintettekhez, ezért az információáramlás összességében kielégítő.

A vezetői tájékoztatás írásos (rektori körlevél, hirdetőtáblára történő kihelyezés), és szóbeli (értekezlet) formái mellett **célszerű lenne az elektronikus úton történő tájékoztatás bevezetése is**. Ezen módszer bevezetésének gátját képezi, hogy a főiskola kizárólag a vezetők számára tud számítógépet biztosítani, ezért **ajánlott a számítástechnikai eszközök hozzáférhetőségének javítása az intézményben**.

A kommunikáció fontos eszköze a 2008-ban megújult **honlap**, melyen a főiskolával kapcsolatos legfontosabb információk, többek között az aktuális hírek, a szervezeti egységek elérhetősége, az oktatók szakmai életrajza és fogadóórájának ideje megtalálhatóak. A főiskola a honlap segítségével tesz eleget közzétételi kötelezettségeinek (pályázatok megjelentetése, a mindenkor hatályos szabályzatok megjelenítése). A honlap információi naprakészek, a weboldalon a HÖK is önálló felülettel rendelkezik.

II.3. Stratégiai célok: doktori iskola alapítás, egyetemmé válás

A rövid- és középtávú főiskolai stratégiai célokat az intézményfejlesztési terv (IFT) fogalmazza meg. A vezetők elkötelezettek a tervben foglaltak végrehajtása iránt.

A főiskola legfőbb célja az **egyetemmé válás**, hogy a többi művészeti ághoz hasonlóan a táncművészeti területen is lehetővé váljon a legmagasabb szintű végzettség megszerzése. Az ehhez szükséges **mesterszakok akkreditációja** sikeresen lezárult, a mesterképzés a főiskolán elkezdődött.

Az egyetemmé válás további feltétele a **doktori iskola megalapítása**, melynek előkészítése szintén folyamatban van. A doktori iskola alapítás személyi feltételeinek biztosítása érdekében az elmúlt években egyetemi tanári kinevezésekre került sor. A doktori iskola szakmai működésének megalapozására jelentős erőfeszítéseket tett a *Tudományos Tanács* a kutatási és publikációs tevékenység, a szakmai műhelymunka, a módszertani fejlesztés és az oktatói koreográfiák ösztönzésével. Ennek köszönhetően az intézmény kiadói tevékenysége megélné, a 2007-es tudományos konferenciát 2009 novemberében újabb követi.

A doktori iskola létrejöttét szolgálja a *Tánc tudományi Kutatóközpont* 2008-as megalapítása is, melynek célja a főiskola elméleti kutatási feladatainak koordinálása, a tudományos diákköri munka szervezése és felügyelete, az alapvető feladatok elindítása a főiskola Tudományos Tanácsának irányelvei szerint és mindezekon keresztül a tánc tudomány akadémiai elismertségének kivívása. A Kutatóközpont aktívan együttműködik az MTA Zenetudományi Intézet Néptánc Osztályával, az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Táncarchívumával, valamint az Országos Széchényi Könyvtár Színháztörténeti Tárával.

Kiemelkedő előrelépés, hogy az MTA I. Osztálya keretében létrejött a *Tánc tudományi Munkabizottság*, amely az eddig önállóan kevésbé elismert tudományágat az MTA szervezeti keretei között is megjeleníti.

II.4. A működés feltételrendszere

Épületek, infrastruktúra

A főiskola Columbus utcai kampusza biztosítja a művészképzés, a központi adminisztráció, a saját fenntartású Gimnázium és Kollégium elhelyezését. Az épületek állapota rendezett, a zöld környezet kellemes.

A szakmai gyakorlatot biztosító **Színházterem felújítása** 2009-ben megkezdődött, ám a beruházás befejezéséhez szükséges forrás az elvonások miatt nem áll rendelkezésre. A vezetés kiemelkedő fontosságú feladatként kezeli az ehhez szükséges pénzüsszeg előteremtését. A további felújítások megvalósítása (a könyvtár kibővítése, nyílászárók cseréje stb.) pályázati források felkutatásával lehetséges.

A Kazinczy utcai épület (Pedagógusképző Intézet) sorsának rendezése folyamatban van. Az Intézet újjáépítésére elkészültek a tervek, a megvalósítás helyszínéről és módjáról a VII. kerületi Önkormányzat, az OKM, a főiskola és a beruházó négyoldalú tárgyalásokat folytat.

Az oktatáshoz szükséges infrastruktúra rendelkezésre áll.

Pénzügyi, gazdálkodási és forráselosztási rendszer

A főiskola pénzügyi-gazdálkodási rendszerét alapvetően a szabályok betartása és betartatása, valamint az átláthatóság jellemzi.

A főiskola vezetése folyamatosan figyelemmel kíséri a pénzügyi folyamatokat, örködik azon, hogy a pénzügyi egyensúly mindenkor biztosítható legyen, ennek eredményeképpen nem volt és jelenleg sincsen tartozásállomány.

Az MTF vezetése jelentős energiákat mozgat meg annak érdekében, hogy a főiskola szűkös bevételeit külső forrásokból növelje. A pályázati prioritások megfogalmazása a közelmúltban történt, ennek megfelelően az aktív pályázati tevékenység a jövőben kezdődhet.

II.5. Humán erőforrás gazdálkodás

Az intézmény kiemelkedő jelentőségű a hazai táncművész- és táncpedagógus képzés területén. A főiskola működésének eredményességét tükrözik a növendékek nemzetközi versenyeredményei, az ott végzett táncművészek elismerései (legjobb végzős növendékek díja, amelyet a Magyar Táncművészek Szövetségének Elnöksége adományoz) továbbá elhelyezkedésük a hazai és külföldi együttesekben. Mindez a kiválóan felkészült, sok esetben több évtizedes tapasztalattal rendelkező mesterek, elméleti szakemberek és oktatók áldozatos munkájának köszönhető.

Az oktatói kar kialakításának, az új oktatók bevonásának széleskörű gyakorlata alakult ki (a gyakorló művészek fokozatos bekapcsolása az oktatási tevékenységbe, külföldi vendégoktatók jelenléte stb.). *A nyugdíjtörvény módosításával az oktatói utánpótlás szervezése jóval nehezebb, mert a törvény szigorításával a szakmai nyugdíjba vonult, ám nyugdíjkorhatárt el nem ért tapasztalt művészek választásra kényszerülnek: vagy tovább oktatnak és lemondanak a nyugdíjukról, vagy a nyugdíjat választják, és nem tanítanak tovább. Ez a probléma nagy kihívást jelent a főiskola vezetői számára.* A helyzet rendezése jogszabály módosítást igényelne, melyre azonban nincs sok esély.

Az oktatói munkakörben alkalmazottak **38 %-a (30 fő) jelenleg minősített.**

A művészeti díjak (Kossuth-díj, Kiváló Művész, Érdemes Művész, Harangozó Gyula-díj) **tudományos fokozattal egyenértékű kezelésének 2010. december 31-ig történő megszűnése** azonban drasztikus változást fog okozni: a minősített oktatók száma jelentősen csökkenni fog, továbbá a legmagasabb szintű állami kitüntetésekkel elismert oktatók nem léphetnek elő az oktatói ranglétrán a DLA fokozat megszerzéséig (jóllehet a táncművészeti DLA fokozat megszerzésére a doktori iskola megalapításáig nincsen mód!).

A főiskola vezetésével egyet lehet érteni abban, hogy a táncművészeti területen nem lehet hosszabb türelmi idő bevezetése nélkül megoldani a felsőoktatási törvényben foglaltak teljesítését, mert ez veszélyezteti a főiskola művészeti színvonalának folytonos fenntartását és stratégiai célkitűzéseinek megvalósíthatóságát.

II.6. Intézményi kapcsolatok

A főiskola kiegyensúlyozott **hazai és nemzetközi kapcsolatokkal** rendelkezik, a kapcsolatbővítés pedig jelenleg is céljai között szerepel.

A főiskola szorosan együttműködik legfőbb szakmai partnereivel, azaz a Magyar Állami Operaházzal, a Nemzeti Táncszínházzal, a Thália Színházzal, valamint a vezető hivatásos együttesekkel.

Az intézmény delegáltjai útján részt vesz a **szakmai érdekképviseleti szervezetek** munkájában (Magyar Táncművészek Szövetsége, Magyar Zene- és Táncművészek Szakszervezete, Táncművészek Társasága, Magyar Táncsport Szakszövetség).

A pedagógusképzés területén a főiskola látja el az alapfokú és középfokú táncművészeti oktatás szakmai felügyeletét, valamint a közművelődési területtel kapcsolatos igényeket. Együttműködik a Táncpedagógusok Országos Szövetségével, a Martin György Néptánc Szövetséggel stb.

Az ország egyetlen táncpedagógus-képző intézményeként **székhelyen kívül** is biztosítja a képzések elérhetőségét.

A főiskola felsőoktatási partnereivel - elsősorban a **MERSZ** keretein belül - aktív kapcsolatot ápol.

A nemzetközi együttműködés részeként a művészképzés nagyszámú külföldi hallgatót fogad be. Az Erasmus-program szakmai gyakorlattal történő bővítését követően a kiutazó hallgatók száma évről évre növekszik. Minden év kiemelkedő eseménye a nyári nemzetközi tánckurzus megrendezése, ahol 10-12 ország közel 200 táncosa képezi magát a Magyar Táncművészeti Főiskolán 5-6 külföldi mester bevonásával.

A hatékony tehetséggondozásnak köszönhetően a főiskola növendékei rendszeres és eredményes résztvevői a nemzetközi versenyeknek (Lausanne, Bécs, Bytom, Peking, Várna stb), fesztiváloknak.

Az intézmény rendszeres kapcsolatban áll az UNESCO Nemzetközi Tánctanácsával (*International Dance Council*), a felsőoktatást közvetlenül érintő kérdésekben pedig partnere az ELIA (*European League of Institutes of the Arts*).

III. Minőségbiztosítás

III.1. Minőségpolitika, minőségstratégia, eljárások a minőség biztosítására

A főiskola 2007 szeptembere óta rendelkezik deklarált minőségfejlesztési programmal, ugyanakkor ezt megelőzően is létezett minőségügyi gyakorlat, amelynek főbb elemei a következők voltak:

- A képzési programok működését megtervezték (művészeti terv tanévenként, a szakirányok indításának ütemezése, a felvételi vizsgák tervezése, a (záró)vizsgák tervezése, a képzési programok céljainak megvalósítása érdekében a pályázati tevékenység tervezése, az oktatói feladatok folyamatos ellátása érdekében humánpolitikai tervezés, a külföldi vendégoktatók meghívásának ütemezése stb.).
- A képzési programok működési folyamatait figyelemmel kísérték (a hallgatók tudásának félévenkénti bizottsági értékelése, a végzős évfolyam vizsgateljesítményének kibővített vizgabizottság általi értékelése, tehetséggondozás, versenyek és a szakmai gyakorlat eredményei általi értékelése, a végzős évfolyam vizsgateljesítményéről kapott visszajelzések beépítése az oktatási folyamatba, tantárgyfejlesztés, a hallgatók véleményének meghallgatása, a partnerkapcsolatok ápolása, új kapcsolatok kiépítése).
- Működtették a szükséges belső kommunikációt (a képzésről kapott információk továbbítása az érintetteknek, az információk beépítése az oktatási folyamatba).
- A képzési folyamatokat értékelték, a hibákat kezelték (a kiadott oklevelek minősítésének vizsgálata, a végzett hallgatók elhelyezkedésének vizsgálata, a felhasználói visszajelzések vizsgálata, a minőségmutatók mérése és értékelése, a hibákat helyesbítő tevékenységek).

A korábbi éveket áttekintve megállapítható, hogy a Főiskola minőségügyi gyakorlata akkor is alkalmas volt a stratégiai célok elérésére és jórészt megfelelt a törvényi követelményének. Korábban is szabályozták a működési folyamatokat és az ezzel kapcsolatos mérési, ellenőrzési és fejlesztési feladatok végrehajtását.

A Szenátus 2007. novemberében elfogadta az intézmény Minőségfejlesztési Programját. Ettől kezdve a főiskola minőségpolitikáját és minőségügyi koncepcióját az MTF küldetésnyilatkozata és minőségfejlesztési programja együttesen határozza meg.

A minőségügyi rendszer felépítésének, fenntartásának és fejlesztésének alapja a rektor és a Szenátus elkötelezettsége. A rendszer kialakítása, fenntartása, szakmai hatékonyságának biztosítása a főtitkár feladata. A főtitkár hatásköre a teljes körű felügyelet és a működéssel kapcsolatos javító és fejlesztő intézkedések kezdeményezése, végrehajtása.

A félszáz oldal terjedelmű magas színvonalú rendszerdokumentáció (MIP) a következő elemeket tartalmazza:

1. Az intézmény bemutatása, küldetésnyilatkozata

Az intézmény bemutatása tükrözi azokat a hagyományokat és eredményeket, amelyek kiemelkedő jelentőségűek hazai táncművész- és táncpedagógus képzés területén. A küldetésnyilatkozatban megfogalmazott célok összhangban állnak a képzési programmal és módszerekkel.

2. Az intézményi működésének folyamata, kölcsönhatásuk

A főiskola sajátos folyamatokkal rendelkezik. Ezen folyamatok egyrészt az oktatással szorosan összhangban álló tevékenységeket jelentik, másrészt mindazon támogató folyamatokat, amelyek lehetővé teszik a hatékonyságot, valamint az eredményességet a képzési folyamatokon belül.

A Minőségfejlesztési Program rögzíti a folyamatok legfontosabb összefüggéseit és meghatározza a döntési és végrehajtási felelősségeket.

3. A vezetőség felelősségi köre

A főiskola vezetőségének kötelezettsége, hogy megfelelően fogalmazza meg a felsőoktatási törvényből, valamint a hallgatók igényeiből fakadó célokat. Felelőségük, hogy megfelelő anyagi és emberi erőforrásokat rendeljenek az elérendő célokhoz, valamint egyértelmű és határozott szabályokat hozzanak létre az intézményben viselt felelőségek és feladatok tekintetében. A vezetőség felelőssége, hogy rendszeres időközönként áttekintse a folyamatokat, mérje azok eredményességét, elemezze az eredményeket, és újabb (magasabb szintű) célkitűzéseket fogalmazzon meg az intézmény számára.

4. Gazdálkodás az erőforrásokkal

A vezetőség gondoskodik folyamataiban és belső szabályozásaiban azokról a feladatokról és felelőségekről, amelyek az emberi erőforrás és az infrastruktúra biztosításával kapcsolatosak.

5. Az intézmény működtetése

A beszerzés folyamatai szabályozottak. A beszerzési folyamatokban különös hangsúlyt kap a közbeszerzési szabályzat, valamint az intézményen belül érvényes kötelezettségvállalásokra vonatkozó szabályzat.

6. Partnerkapcsolatok irányítása

Figyelemmel kísérik a jelenlegi és leendő hallgatóikat, és valamennyi érdekelt fél (pl. a munkaerőpiaci szereplők, finanszírozó szervek) igényeit. A főiskola a hallgatókkal és a külső intézményekkel kapcsolatos megállapodásait szabályzatokban illetve szerződésben rögzíti.

7. Szolgáltatási folyamatok

A szolgáltatási folyamatokat a felelős vezetők megtervezik és fejlesztik. A képzési folyamatok, a képzési struktúra (szak, szakirány, tanterv, tantárgy) fejlesztése az intézmény kijelölt felelőseinek feladata. A Minőségfejlesztési program az oktatási folyamatok előkészítését és végrehajtását folyamatszempléletű megközelítésben kezeli. A szolgáltatási folyamatok egyik legfontosabb visszacsatoló eleme a képzési folyamatok értékelése, hiszen a következő időszak tervezésénél a Szenátus döntése ezen információkra épül.

A főiskola alaptevékenységei közé tartozik a művészeti alkotótevékenységgel és a kutatással kapcsolatos folyamatok meghatározása.

8. Mérés, elemzés és fejlesztés

A Minőségfejlesztési program és rendszer egyik kulcsfolyamata a visszacsatolással kapcsolatos feladatok és felelőségek meghatározása. Ezen folyamatok során gondoskodnak a feltárt nem-megfelelések javításáról, helyesbítéséről, valamint a megelőző intézkedések meghatározásáról, véghezviteléről és az intézkedések hatékonyságának méréséről.

A bemutatott rendszerdokumentáció majdhogynem teljes mértékben megfelel az MSZ EN ISO 9001:2001 szabvány követelményeinek. Néhány elemmel (pl. belső audit) kiegészítve, rendszeresen működtetve, igazolva és fejlesztve akár a nemzetközi tanúsítás feltételeinek is megfelel. (Érdekes azonban, hogy a mintakövetés nem tudatosult kellően.)

A rendszer működésének eddigi eredményei:

- Elkészültek a humánpolitikai és továbbképzési tervek. Az oktatók szakmai életrajzai nyilvánosak, azok a főiskola weboldalán megtekinthetőek.
- A 2007/2008-as tanév I. szemeszterében első alkalommal (azóta pedig minden félévben) véleményezték az oktatókat a hallgatók.
- A Szenátus megválasztotta az 5 tagú minőségfejlesztési bizottságot.
- A minőségfejlesztési bizottság meghatározta a főiskola minőségmutatóit, és megkezdte a mutatók javítását célzó intézkedési terv kidolgozását.

Összegezve:

A leírtakból kitűnik, hogy a főiskola vezetése elkötelezett a minőségi oktatást és működést biztosító rendszer és a tehetséggondozás iránt. Az oktatás és kutatás minőségbiztosítása magas színvonalú, megfelel a partner- és társadalmi követelményeknek. A rendszerdokumentáció ISO követelményszabvány konform. A küldetésnyilatkozat, a stratégia, a MIP, az oktatással és kutatással kapcsolatos eljárások nyilvánosak, elektronikus formában hozzáférhetők az érdekelt felek számára. A szabályozott folyamatok ismertek és ellenőrzöttek. Az elégedettség vizsgálat folyamatos. Döntéseket tényekre alapozva hoznak. Folyamatos fejlesztési tevékenység tapasztalható.

Javaslatok:

1. Célszerű lenne a rendszerdokumentációt az említett nemzetközi szabvány követelményeivel összhangba hozni, a rendszert az alapján bevezetni és fenntartani. Ez természetesen nem jár együtt a külső tanúsítási kötelezettséggel.
2. A munkatársakat nagyobb mértékben kellene bevonni a rendszer működtetésébe. (pl. rendszeres képzés)

III.2. Képzési programok indítása, követése, rendszeres belső értékelés

A képzési folyamatok tervezése során a hazai és nemzetközi hallgatói igények kielégítését és a felvevő piac szempontjait veszik figyelembe. A képzés rövidtávú struktúráját a Szenátus évente hagyja jóvá.

Az igények felmérésére szolgáló eszközrendszer: oktatói javaslatok gyűjtése, hallgatói megkérdezések, állandó szakmai kapcsolat a foglalkozató együttesek képviselőivel és jelenlét a nemzetközi táncművészeti élet fórumain.

A képzési struktúra fejlesztése elsősorban magából a táncművészeti ágból, annak a felsőoktatás teljes képzési rendszeréhez történő igazításából eredeztethető. Ez fakad egyrészt a művészeti képzés elitképzés -(és nem piac-) orientáltságából, másrészt az egyetemi és a doktori (PhD ill. DLA) képzés eddigi hiányaiból.

Az egyes szakok, ill. szakirányok létesítése és indítása történhet a rektor, a Művészeti Tanács, a Tudományos Tanács, valamint az intézetigazgatók javaslatára. A bármely féltől érkező javaslat beérkezését követően a rektor kikéri valamennyi javaslatlételre jogosult testület, ill. személy véleményét. A beérkezett vélemények alapján a rektor dönt a létesítés és/vagy indítás akkreditációs anyaga elkészítésének megkezdéséről. A szak létesítésének kezdeményezésére összeállított dokumentációt véleményezi a Művészeti Tanács és a Tudományos Tanács.

A főiskolán folyó oktatási programok működésének nyomon követése az alábbi lépésekben történik:

- a tantárgyi programok írásos kidolgozása
- a tárgyak oktatása
- hallgatói véleményezés a képzésről és az abban résztvevő oktatókról
- a szak, tantárgy, oktató hallgatói véleményezésének elemzése
- az elemzés alapján a tantárgy fejlesztése, esetleges oktatói cserék
- a szak képzési programjának külső véleményezése
- a szak képzési programjának fejlesztése a külső vélemények alapján.

Az intézetigazgatók évente áttekintik az intézethez kapcsolódó szakok, szakirányok, tantervek és tantárgyak helyzetét. Az áttekintés elkészítésébe bevonják a tanszékvezetőket és a szak(irány) felelősöket is. Az intézetigazgatók az értékelés elkészítése során figyelembe veszik a hallgatói és oktatói visszajelzéseket, a szakmai fórumoktól és a munkáltatóktól kapott visszajelzéseket. Értékelésükben javaslatot tesznek a szak-, szakirány-, tanterv- és tantárgy-fejlesztésekre.

Az éves értékeléseket, és az abban megfogalmazott fejlesztési terveket áttekinti a Művészeti Tanács és a Tudományos Tanács. A tanácsok javaslatokat tehetnek a rektornak és a Szenátusnak a képzési struktúra elemeinek fejlesztésére vonatkozóan.

A konkrét fejlesztési feladatokra a tanácsok véleményének ismeretében a rektor ad megbízást. A fejlesztések bevezetésére a jóváhagyó döntése alapján azonnal, vagy felmenő rendszerben kerül sor.

III.3. További megjegyzések a minőségbiztosításhoz

1. Az önértékelés minőségügyi szempontból megfelel a követelményeknek.
2. Az ESG szempontok megjelennek az önértékelésben.
3. A pályakövetés a későbbi felhasználók véleményének rendszeres gyűjtését és értékelésével végzik.

A táncművészképzés felhasználói a különböző együttesek, színházak, illetve végső soron a táncszerető közönség. Éppen ezért a szakiránynak megfelelő hazai táncegyüttesek vezetői minden évben kiemelt vendégek és egyben a vizsgát értékelő bizottság tagjai is a végzős évfolyam képeztető vizsgáján, valamint a nyilvános színpadi vizsgán. Ebből adódóan közvetlen visszajelzés érkezik a „felhasználóktól” a főiskola képzésére vonatkozóan, mely adott esetben a hallgatóinknak felajánlott álláslehetőségekben ölt testet.

A közönség, mint felhasználó visszajelzései közvetlenül mérhetőek. A főiskola önálló (Nemzeti Színházban, Thália Színházban, Állami Operaházban, a Nemzeti Filharmónia Sorozat keretében) előadásaira általában valamennyi jegy elkel, növendékeink telt ház előtt mutathatják be produkciójukat Budapesten és vidéken egyaránt.

A felhasználók véleményei a végzős évfolyam vizsgaértékeléseiben a főiskola szakmai vezetőinek jelenlétében hangzanak el. A soron következő tanszéki értekezleten a művészeti és képzési rektorhelyettes, illetve a tanszékvezető napirendre tűzi és ismerteti a vizsgára vonatkozó véleményeket. A tanszék oktatói megvitatják azokat, a szak minőségbiztosításának felelősei pedig a jövőre vonatkozóan levonják a konzekvenciákat és gondoskodnak az esetleges korrekciók végrehajtásáról.

Ettől függetlenül meggondolandó a most kidolgozásra kerülő országos pályakövetési módszertan adaptálása.

Tájékoztató melléklet – további megjegyzések

1. Milyen volt az önértékelési jelentésük?

Az önértékelés a MAB szempontrendszerének megfelelően, kimerítően taglalja a főiskolai vezetés és szervezet, az oktatás- és kutatásfejlesztés, valamint a minőségbiztosítás helyzetét, és tartalmazza az állításokat alátámasztó pontos adatokat, adatsorokat. A dokumentum nagyban segítette a működési folyamatok megismerését. Az önértékelés áttekinthető, szabatos és igényes.

2. Érvényesül-e az EGS a minőségbiztosítási rendszerben?

Igen.

A főiskola vezetése elkötelezett a minőségi oktatást és működést biztosító rendszer iránt. Az oktatás és kutatás minőségbiztosítása magas színvonalú, megfelel a partner- és társadalmi követelményeknek.

A rendszerdokumentáció ISO követelményszabvány konform.

A küldetésnyilatkozat, a stratégia, a MIP, az oktatással és kutatással kapcsolatos eljárások nyilvánosak, elektronikus formában hozzáférhetők az érdekelt felek számára.

A szabályozott folyamatok ismertek és ellenőrzöttek.

A megelégedettség vizsgálat folyamatos.

Döntéseket tényekre alapozva hoznak.

Folyamatos fejlesztési tevékenység tapasztalható.

3. Mi a funkciója és tényleges hatása a Tudományos és Művészeti Tanácsnak?

A Tudományos Tanács a felsőoktatási törvényben meghatározott funkcióval működik, azaz kutatási stratégiát készít, amely alapján jelentős erőfeszítéseket tesz a kutatási és publikációs tevékenység, a szakmai műhelymunka, a módszertani fejlesztés és az oktatói koreográfiák ösztönzése érdekében. Ennek köszönhetően az intézmény kiadói tevékenysége megélnékült, a 2007-es tudományos konferenciát 2009 novemberében újabb követi.

A Művészeti Tanács a rektornak közvetlenül alárendelt tanácsadó testület. Funkciója a Főiskola valamennyi művészeti megnyilvánulásának felügyelete a tervezéstől az értékelésig. A testületnek komoly szerepe van a minőségbiztosításban. A Tanács dönt a belső elismerésekről (a címek és kitüntetések adományozásáról), javaslatot tesz a köztársasági ösztöndíj adományozásának kezdeményezéséről és az állami művészeti díjakra történő felterjesztésekről is.

Az intézményben működik egy úgynevezett „kibővített Művészeti Tanács”, melyben a rektor által meghívott vezető oktatók és külső tagok vesznek részt. A kibővített Művészeti Tanács a vizsgakoncertek és házi versenyek alkalmával a külső szakmai kontrollt biztosítja.

4. Mit jelent a tudományos munka az MTF-en?

A Magyar Táncművészeti Főiskola kutatási stratégiája szorosan összefügg a művészi alkotómunka továbbfejlesztésével, hiszen olyan intézményről van szó, ahol az új elképzelések túlnyomó többségét azonnal alkalmazzuk a gyakorlatban is, tehát a kutatási és oktatási tevékenység szervesen kapcsolódik egymáshoz. Mindez alapvetően négy irányban valósul meg:

- a) szakmai műhelymunka,
- b) oktatói és hallgatói koreográfiák,
- c) módszertani fejlesztés,
- d) tudományos kutatás.

A szakmai műhelymunka legszemléletesebben az előadóművész szakok képzési céljainak megvalósítása során követhető nyomon. Az évente megrendezendő vizsgaelőadás a művészi alkotómunka állandó jelenlétét igényli, egyúttal az oktatás befejező fázisa. A műsor összeállítása, a számok betanítása és betanulása, és a mindezek eredményeként létrejövő nyilvános előadás évente fokmérője a főiskolán folyó szakmai műhelymunka magas színvonalának. Rangos koreográfusok műveinek színre vitele a betanító balettmesterek és a hallgatók számára egyaránt vizsga és művészeti alkotás. Ugyanezek a jellemzők fedezhetők fel az évközi előadásokon és a nemzetközi versenyekre való felkészítések során. Ezek az események egyúttal arra is alkalmasak, hogy a hallgatók intenzíven bekapcsolódjanak az alkotási folyamatba.

Az *oktatói koreográfiák* sok tekintetben kötődnek a műhelymunkához. Ez együtt járt azzal, hogy az utóbbi években sokat változott az előadásaink szerkezete, mind több balett- és néptánc mester jelentkezett önálló koreográfiákkal. A korábban táncművészként dolgozó táncpedagógusok saját elképzelésen alapuló táncműveinek létrehozása komoly művészi alkotófolyamat eredménye, amely jelentős kutatási értékkel bír. A *hallgatói koreográfiák* részben oktatási céllal készülnek a táncpedagógus képzés módszertani vizsgálataira, részben a koreográfus szakra járó, már elismert vagy még kezdő alkotóművészek tehetségének kibontakoztatását szolgálják.

A *módszertani fejlesztés* olyan tudományos tevékenység, amelyre a táncpedagógus képzésben Magyarországon rajtunk kívül más intézmény nem képes. Az ehhez szükséges művészi-szellemi kapacitás ugyanis kizárólag főiskolánkon áll rendelkezésre. A Vaganova-módszertanon alapuló balettintézeti oktatás tartalmi megújítása állandóan napirenden van. Az első nagy eredményeket már a 60-as években elértük, majd a 80-as évek elejére elkészült a *Klasszikus balett módszertana* c. háromkötetes jegyzet, amely a balettművész-képzés nyolc évének anyagát tartalmazta. A táncművészet fejlődésével az utóbbi években megindult e tananyag átdolgozása, amelynek eredményeként eddig az I-V. évfolyamok anyaga jelent meg nyomtatásban. A módszertani fejlesztés a néptánc és a társastánc szakokon is napirenden van, több jegyzet elkészült, mások előkészítő fázisban tartanak.

A *tudományos kutatások* eredményei elsősorban az elméleti jellegű tantárgyak (tánc történet, zene történet stb.), illetve a gyakorlati jellegű tárgyak (zene, táncjelírás stb.) elméleti megalapozása esetében jelentkeznek. Az Elméleti tanszék minden munkatársának van saját kutatási területe, témája, a saját kutatások pedig természetes módon épülnek az oktatott tananyagba. Az oktatásfejlesztés területén folytatott kutatások tanszéki-szervezeti keretben folynak. A művészet-, művelődéstörténet valamint zeneelmélet- és történet, továbbá a színházelmélet területén a kutatások az említett tudományok tánchoz kapcsolódó vonatkozásait vizsgálják.

A főiskola otthont ad más tudományágakban folyó kutatásoknak is (esztétika, filozófia, filmtörténet, orvostudomány, kineziológia stb.). Folyamatosan részt vesz tudományos pályázatokon, és e téren együttműködik akadémiai és más kutatóintézetekkel, felsőoktatási intézményekkel.

A kutatási eredmények alkalmazása a főiskolán természetes. A művészképzés olyan terület, ahol az elmélet kizárólag a gyakorlat függvényében értelmezhető. A kutatási-fejlesztési tevékenység eredményei az alábbi írásos formákban látnak napvilágot:

- a) saját tankönyvsorozat részeként,
- b) a *Külföldi Szemle* c. saját kiadványban (fordítások) – az elmúlt időszakban nem jelent meg,
- c) szaklapokban, folyóiratokban (*Táncművészet*, *Tánc tudományi Tanulmányok*, 2009-től *Tánc tudományi Közlemények* stb.),

- d) konferencia-kötet (a 2007-ben tartott „Hagyomány és újítás a táncművészetben, a táncpedagógiában és a tánckutatásban” c. országos konferencián elhangzott 39 előadás nyomán),
- e) szakdolgozatok, doktori értekezések formájában,
- f) monográfiákban, gyűjteményes kötetekben.

5. Milyen a végzettek pályakövetése?

A főiskola 2009-től tervezi az intézményesített pályakövetés bevezetését.

Mivel a művészképzésen a mester-tanítvány viszony a meghatározó, kérdőívek nélkül is tudják az oktatók és rajtuk keresztül a főiskola vezetése, hogy milyen a végzett hallgatók elhelyezkedése a pályán (98%).

A pedagógusképzésen tanulók 96%-a a főiskolai tanulmányok idején már a táncpedagógus pályán dolgozik, így ezen a területen egyértelmű a képzés iránti igény. A Táncpedagógus-képző Intézet képzéseit a Főiskola éppen a gyakorlati tapasztalatok alapján hirdeti esti tagozaton.

6. Van-e konkrét, működő nemzetközi kapcsolatuk? Mennek-e a hallgatók és oktatók külföldi intézményekbe?

Igen.

A Magyar Táncművészeti Főiskola nemzetközi kapcsolatai:

- a) nemzetközi szervezetek,
- b) felsőoktatási intézmények,
- c) együttesek, színházak,
- d) címzetes főiskolai tanáraink, vendégtanárok, művészek, koreográfusok,
- e) nyári nemzetközi tánckurzus az MTF szervezésében,
- f) nemzetközi kurzusok, versenyek, fesztiválok, külföldi fellépések,
- g) nemzetközi ifjúsági fesztivál.

a) nemzetközi szervezetek

A főiskola rendszeres kapcsolatban áll az *UNESCO Nemzetközi Tánctanácsával (International Dance Council)*. Ez a rangos „ernyőszervezet” elsősorban a táncművészetet érintő általános érvényű állásfoglalásokkal, üzenetekkel hat munkánkra.

A felsőoktatást közvetlenül érintő kérdésekben partnerünk az *ELIA (European League of Institutes of the Arts)*, melynek hosszú évek óta tagja az MTF. A bolognai folyamat gyakorlatba történő átültetése során az ELIA és a zenei felsőoktatási intézményeket tömörítő AEC több hasznos fórumot rendezett, melynek dokumentumait a BA és az MA képzések kialakítása során az MTF már eddig is, de a jövőben még inkább hasznosítani tudja. Az ELIA-tagság fenntartása mellett a jövőben tervezik a személyes jelenlét megerősítését (pl. közgyűléseken, munkacsoportokban) és a *Lifelong Learning* munkacsoportba történő bekapcsolódást is. A tervezett szakirányú továbbképzések anyagának kidolgozása során sok nemzetközi tapasztalat hasznosítható (pl. a szakmai nyugdíjba vonuló táncosok tovább- ill. átképzése témakörében).

b) felsőoktatási intézmények

Felsőoktatási intézményként a főiskola szerves és gyakorlati kapcsolatot tart számos táncművészeti képzéssel foglalkozó felsőoktatási intézménnyel. A partnerintézmények egy része az Európai Unión belüli (pl. Németország, Nagy-Britannia, Hollandia, Finnország, Ausztria), más részük viszont EU-n kívüli (pl. Oroszország, Kína, Japán). A partnerintézmények kiválasztásában mindenkor a *szakmai szempontok* az elsődlegesek.

Az előbbiekkal történő kapcsolatokat részben az *Erasmus-program* keretében bonyolítják (oktatói és hallgatói mobilitás-programok). Hallgatói figyelmét – esetenként akár személyre szólóan – felhívja egy-egy lehetőségre.

A következő évek konkrét fejlesztési feladatai közé tartozik a kredit-megfeleltetés naprakész követése, a beszámítható (elfogadható) tantárgyak, tanegységek egyértelmű rögzítése.

A főiskolára *külföldi hallgatók* részben az Erasmus-program keretében, részben ettől függetlenül érkeznek. Az utóbbi évek gyakorlata, mely szerint a külföldi hallgatók magyar osztályokkal végzik a gyakorlati tanulmányaikat, egyértelműen bevált, így ezen a jövőben sem terveznek változtatni. A külföldi hallgatók száma növekedett az angol nyelvű BA-képzés akkreditálásával és beindításával. 2007-ben hirdettek először angol nyelvű táncművész-képzést, mely a korábbi szakmai képzés mellett az elméleti oktatást, és így az oklevél megszerzését is lehetővé teszi.

Kiemelt helyen kell kezelnünk a *tanári MA-képzés angol nyelven* való akkreditálását is, melyre máris többen vannak „várólistán”.

A nemzetközi kapcsolatokon belül külön csoportot alkotnak azok a *diákcsoportok*, amelyek tanulmányaik kiegészítéseként hosszabb-rövidebb időre (ált. 3 naptól 3 hétig tartó periódusra) igénylik az MTF oktatását. Míg egyik oldalon ezek a csoportok mindig némileg „felborítják” a megszokott oktatást, többletfeladatot jelentenek az oktatók és az oktatást segítők számára, a másik oldalon hasznos kitekintési és összehasonlítási lehetőséget kínálnak növendékeknek és tanároknak egyaránt. A látogatások a későbbiekben tanárok meghívását is eredményezhetik. Tanáraik és növendékeik rendszeres közreműködői *külföldi iskolák* (akár felsőoktatási intézmények, akár magániskolák) *rendezvényeinek*. Ezek a meghívások ugyancsak a látóköri szélesítést segítik. A vendégként megjelenő oktató hazatérve, pl. tanszéki értekezlet keretében is beszámol tapasztalatairól, melyeket értelemszerűen elsősorban az oktatói munkájában hasznosít.

c) együttesek, színházak

A nemzetközi kapcsolatok egy markáns csoportját a „vásárlók” jelentik: azok a társulatok, amelyek a művészképzés hallgatóit *szerezdtetik*. A hallgatók jelentős része szerződik Európában és az Amerikai Egyesült Államokban társulatokhoz. A szerződtetések ténye az MTF-n folyó szakmai képzés nemzetközi elismertségének legbiztosabb mércéje.

Az Erasmus-program 2007-től történt kibővítése, a *szakmai gyakorlatok* támogatása további lehetőségeket nyitott meg hallgatóink előtt: az a tény, hogy nem csak felsőoktatási intézményben, hanem pl. *társulatnál* is teljesíthetnek támogatott szakmai gyakorlatot, lehetővé teszi, hogy egy-egy konkrét produkcióba (annak teljes próbafolyamatába is) bekapcsolódhassanak. Különösen szeretnénk ezt a táncos és próbavezető szak hallgatóinak figyelmébe ajánlani. És terveink között szerepel a koreográfus-hallgatók nemzetközi kapcsolatrendszerének, külföldi szakmai gyakorlatának fejlesztése is.

d) címzetes főiskolai tanárok, vendégtanárok, művészek, koreográfusok

Címzetes főiskolai tanáraik közül jó néhányan a világ különböző pontjain élnek. Magyarországi látogatásaik során egy-egy évfolyam képzésébe (pl. balett órák, próbák) kapcsolódnak be, valamint tanszéki értekezletek keretében osztják meg tudásukat, tapasztalataikat.

Az MTF oktatási tevékenységében a *vendégtanárok, művészek, koreográfusok* két formában jelennek meg:

- vagy egy-egy teljes oktatási évre kapcsolódnak be a munkába,

- vagy egy-egy mű betanítása, színpadra állítása, egy-egy workshop megtartása céljából érkeznek a főiskolára.

Az egész évben itt dolgozók alaposan megismerik az MTF-en folyó munkát, és a napi gyakorlati problémák megoldásában is aktív szerepet tudnak vállalni. (Jó példa erre a 2006/07-es tanévben a szentpétervári Vaganova Akadémia itt tanító mesternője, aki valamennyi vizsgát, bemutatót megtekintve tud hasznos tanácsokkal szolgálni a balettmestereknek akár tanszéki értekezlet, akár vizsgaértékelés, akár egyéni konzultáció alkalmával.)

Az eseti vendégek – bár közülük is többen visszatérők – mindig konkrét céllal-feladattal érkeznek: egy-egy új koreográfiával gazdagítják az MTF repertoárját, egy-egy új tánctechikára oktatják a hallgatókat, vagy egy speciális témakörben tartanak gyakorlattal egybekötött továbbképzést a mestereknek.

A meghívandó vendégoktatók kiválasztása nagy gondosságot igényel, hogy az így érkező tudás a lehető legjobban hasznosuljon, szervesen beépülhessen az MTF oktatásába-képzésébe.

e) nyári nemzetközi tánckurzus az MTF szervezésében

Több mint 20 éves hagyománya van a nyári nemzetközi tánckurzusnak. Erre a rendezvényre évente több mint 200 résztvevő érkezik 10-12 országból, és a tanári karba az MTF oktatói mellé szintén 5-6 külföldi mester kapcsolódik be. A kéthetes intenzív munka mestereknek is, növendékeknek-hallgatóknak is a nemzetközi kitekintés lehetőségét biztosítja. A csoportok összeállításánál kifejezett cél, hogy a főiskolás hallgatóink külföldi mesterekkel dolgozzanak, és ezáltal új impulzusokhoz jussanak. A kurzus programja évről évre gazdagodik: a klasszikus balett és repertoár-órák mellett nagy teret kapnak a különböző moderntánc-technikák és a magyar néptánc.

Az Erasmus-program kiszélesítése azt is lehetővé teszi, hogy külföldi felsőoktatási intézményektől szervezett csoportokat EU-támogatással fogadják. Ezt az érintett (számításba jövő, államilag elismert) felsőoktatási intézményekkel egyedi egyeztetések során kell kimunkálni 2007-től kezdődően.

f) nemzetközi versenyek, fesztiválok, külföldi fellépések, kurzusok

A nemzetközi kapcsolatépítés, kitekintés és megmértetés alkalmi a különböző versenyek, fesztiválok, kurzusok. Oktatóik, növendékeik, hallgatóink évente átlagosan 3-4 versenyen vesznek részt, 2-4 vendégszereplést teljesítenek, és kb. 20-25 ösztöndíjas kurzusrésztvételi lehetőséggel élnek. *Nemzetközi versenyek* (Lausanne, Szentpétervár, Bécs, Brno, Bytom, Várna, Peking, Sanghaj stb. – hogy csak az utóbbi évek néhány versenyét említsük) hosszú felkészülési folyamatot igényelnek. A részvétel gyakran előválogatáshoz kötött. Értelemszerűen a versenyek csak a legkiválóbbak számára adnak kitekintési és fejlődési lehetőséget. Ugyanakkor az a tény, hogy mindenkor balettmester is utazik a növendékekkel, a tapasztalatszerzés egy további lehetőségét biztosítja: melyek az aktuális trendek, mire fektetnek hangsúlyt a zsűrik stb.

A *fesztiválok* – akár egy-egy iskola jubileumi találkozója, akár egy nagyobb fesztiválon való közreműködés – oldottabb és sokrétűbb bemutatkozási és tapasztalatszerzési lehetőséget biztosít. Az utazás – a turné – megtapasztalása részét képezi a táncművész-képzésnek is. A főiskola, ahogyan korábban is, úgy a jövőben is igyekszik minden ilyen jellegű meghívásnak eleget tenni, képviselve az MTF sokszínűségét (a balett, a néptánc, a moderntánc együttes jelenlétét).

A fesztivál-tapasztalatoknak a tanszéki vagy vezetői értekezleteken történő megosztása ugyancsak hozzájárul a képzési tervek fejlesztéséhez, további partnerek, vendégoktatók kiválasztásához.

A turnék speciális elemét jelentik a néptánc szakosok *szakmai tanulmányútjai Erdélybe*, melyet mindig kölcsönösség jellemez: a tanult anyag bemutatása és az autentikus adatközlők megismerése a képzés szerves része, mind szakmai, mind emberi szempontból. Ezeket az utakat – esetleg további célállomásokkal bővítve – a jövőben is fenn kívánják tartani.

A *kurzusmeghívások* nagy hagyományra tekintenek vissza: évente 20-25 növendék vehet részt 2 - 5 hétig terjedő nemzetközi kurzuson Ausztriától az Egyesült Államokig. A delegálandó hallgatók kiválasztása eddig is, a jövőben is a Művészeti Tanács és az évfolyamvezető oktatók bevonásával, „személyre szabottan” történik, hogy a felkínált lehetőség és a kiküldött növendék vagy hallgató a lehető leginkább „találkozzon”. Tapasztalatok szerint a megfelelő, színvonalasan dolgozó hallgató biztosítja a következő évek meghívásait. (Ez nem zárja ki azt, hogy saját költségen a növendékek más kurzusokra is elmenjenek.) A főiskolások esetében a nemzetközi kurzusokon, versenyeken való részvétel a kreditpontokban is megjelenik.

g) (Közép-)Európai Tánccentrum és nemzetközi ifjúsági fesztivál

A Magyar Táncművészeti Főiskola már korábban megfogalmazott célja, hogy *(Közép-) Európai Tánccentrumként* jelen legyen a nemzetközi táncművészeti képzés élcsapatában. Ez a képzés mellett a színházterem használatát is jelentheti: a vendég együttesek akár több, egymást követő előadást is tarthatnak a 178 főt befogadó színháztermünkben.

Szintén korábbi tapasztalaton alapszik a *nemzetközi ifjúsági fesztivál* iránti igény: a 2000-ben, a MTF 50 éves jubileuma alkalmából, valamint a 2008-ban a főiskolává válás 25. évfordulóján rendezett fesztiválok, mintegy tucatnyi külföldi iskola képviseltette magát.

A *nemzetközi ifjúsági fesztivál* következő évfordulás alkalmá lehet:

2010 – az Állami Balett Intézet alapításának 60. évfordulója.

A fesztivál csak gondos előkészítéssel és biztos (külső forrásokból származó) anyagi alapok esetén valósulhat meg. A program képzést, előadásokat, szakmai konzultációkat egyaránt magába foglal majd.

7. Milyen a táncművészeti felsőoktatás rendszere, gyakorlata néhány vezető országban?

A táncművészeti oktatás az igazán nagy múlttal rendelkező országokban szintén a felsőoktatás keretein belül zajlik. A képzés szervezése ezeken a helyeken hasonló a Főiskola működéséhez (pl.: Szentpétervár). A tanulás kis korban kezdődik és folyamatosan intenzív a gyakorlati képzés. A növendékek 18-19 éves korukban léphetnek a pályára oklevéllel a kezükben. A képzés alatt állandó szakmai gyakorlaton vesznek részt a hallgatók, nemzetközi versenyeken mutatják be tudásukat és saját előadások által fejlesztik tehetségüket.

Függelék

A Magyar Táncművészeti Főiskola képzései

Képzési szint	Munkarend	Fin. forma	Szak	Képzési idő (félév)
A	Nappali	A/K	táncművész(3)	6
A	Nappali	A/K	táncos és próbavezető (Budapest)(4)	6
M	Nappali	A/K	klasszikus balettművész	4
M	Nappali	A/K	néptáncművész	4
M	Esti	A/K	tánctanár (6)	2/4

Képzési szint	Munkarend	Fin. forma	Szak	Képzési idő (félév)
A	Esti	K	táncművész (magyar nyelven)(2)	6
A	Esti	K	táncművész (angol nyelven)(2)	6
A	Esti	A	táncos és próbavezető (Budapest)(1)	6
A	Esti	K	táncos és próbavezető (Budapest)(1)	
A	Esti	A	táncos és próbavezető (Szombathely)(5)	6
A	Esti	K	táncos és próbavezető (Szombathely)(5)	

(1) Választható szakirányok: divattánc, modern társastánc, néptánc.

(2) Választható szakirányok: klasszikus balett.

(3) Választható szakirányok: klasszikus balett, színházi tánc.

(4) Választható szakirányok: moderntánc.

(5) Választható szakirányok: néptánc.

(6) Választható szakirányok: klasszikus balett, néptánc, moderntánc, kortárs tánc, divattánc, színházi tánc, társastánc, tánc történet és -elmélet

A Látogató Bizottság tagjai:

Elnök:

Zsuráfszki Zoltán Harangozó-díjas Érdemes Művész, Honvéd Táncszínház művészeti vezető

Tagok:

Török Jolán Nemzeti Táncszínház, művészeti vezető

Diószegi László koreográfus, Teleki Alapítvány ügyvezető

Kovács Árpád PTE Pollack Mihály Műszaki Kar, főiskolai docens, minőségbizt. szakértő

HÖÖK képviselő

Szendrői Szabolcs PPKE, Jog és Államtudományi Kar hallgatója

A látogatás időpontja: 2009. május 4-5.